

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

Aan de fractie van PvdA
de heer A.L.G. Redmeijer

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake beleidsplan
armoede
BEHANDELD DOOR
JM (Jaap) Leijen

DATUM
19 september 2025
Verz. 19 september 2025
TELEFOONNUMMER

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2025.03272

E-MAILADRES
Jaap.Leijen@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer Redmijer,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Het rapport van het Nibud over het armoedebeleid van de gemeente Maastricht stelt dat voor bepaalde bevolkingsgroepen zoals alleenstaanden, eenoudergezinnen met kinderen en paren met oudere kinderen een armoedeval kan ontstaan als een ouder meer gaat verdienen van werk. Hoe is hiermee rekening gehouden bij het opstellen van het nieuwe armoedebeleid?

Antwoord 1:

We stellen voorop dat de armoedeval nooit helemaal te voorkomen is. Als een inkomen een bepaalde grens passeert komen bepaalde regelingen immers te vervallen. We maken onderscheid tussen twee typen armoedeval:

- 1. de uitstroomval: er blijft minder over dan op bijstandsniveau;*
- 2. de doorstroomval: er blijft minder over dan op het voorliggende inkomensniveau.*

In Maastricht zien we alleen een armoedeval in zin van uitstroomval bij eenoudergezinnen met jonge kinderen. Op 110% houden deze gezinnen minder over dan op bijstandsniveau. Dit wordt vooral veroorzaakt door werkgerelateerde kosten (vervoer en kinderopvang) en door het wegvallen van het recht op kwijtschelding. Zaken waar we als gemeente geen of nauwelijks invloed hebben.

Bij de paren met twee oudere kinderen en paren met vier kinderen is sprake van een doorstroomval, zowel op 120 als op 130 procent van de geldende norm. Dit heeft in de eerste plaats te maken met het wegvallen van diverse gemeentelijke tegemoetkomingen. Daarnaast hebben paren te maken met lagere landelijke toeslagen. Ze ontvangen minder huurtoeslag en minder zorgtoeslag. Van deze toeslagen kan de gemeente niet afwijken.

Graag benadruk ik dat het rapport van het Nibud ook concludeert dat alle onderzochte huishoudtypen de (minimale) uitgaven kunnen bekostigen, er zijn geen tekorten zichtbaar. Het rapport adviseert wel om aandacht te hebben voor alleenstaanden met zorgkosten. Zij hebben een kleine bestedingsruimte: € 26 per maand (2024).

Hoewel de armoedeval niet helemaal te voorkomen is, houdt het beleid wel rekening met de armoedeval en resterende bestedingsruimte:

Schriftelijke vragen

DATUM
19 september 2025

- *We zetten in op financial coaches – zij adviseren inwoners over het voorkomen van de armoedeval, bijvoorbeeld door hen te wijzen op bepaalde regelingen of toeslagen, of hen te adviseren over het vergroten van inkomen uit arbeid (meer uren werken bijv.).*
- *We hanteren bewust gedifferentieerde inkomensgrenzen. Zo wordt voorkomen dat álle regelingen komen te vervallen als het inkomen een bepaalde grens overstijgt. Bovendien kunnen we in schrijnende gevallen een hardheidsclausule toepassen.*
- *Mede met het oog op de kwetsbare alleenstaanden met zorgkosten is in het beleidskader armoede en schulden opgenomen dat we via Omnibuzz kosteloos vervoer organiseren voor inwoners met een beperking.*

Vraag 2:

Hoe verwacht het college dat het nieuwe armoedebeleid de armoedeval cijfers zal beïnvloeden? Is dit onderzocht tijdens het opstellen van het beleid?

Antwoord 2:

Als gezegd: de armoedeval is nooit helemaal te voorkomen. We zetten met het nieuwe armoedebeleid in op meer ondersteuning door verhoging bijdragen Jeugdfonds, Leergeld, Volwassenenfonds, Declaratieregelingen II en meer subsidies voor armoedeorganisaties. Dit heeft als neveneffect dat inwoners op bijstandsniveau erop vooruitgaan, maar dat er een risico bestaat dat als zij doorgroeien naar een hoger inkomensniveau zij een armoedeval zullen maken.

Op basis van het nieuwe beleidskader zullen we het effect van de gemeentelijke regelingen op de financiële positie van verschillende typen huishouden nauwgezet gaan monitoren. Het Nibud zal met ingang van 2026 jaarlijks een minima effectrapportage voor de gemeente Maastricht opleveren. De cijfers worden opgenomen in de P&C-cyclus, zodat ook de raad inzage in die cijfers krijgt.

Vraag 3:

Waarom is er niet gekozen om inkomensondersteuning stapsgewijs af te bouwen, zoals het NIBUD-rapport als potentiële oplossing aandraagt?

Antwoord 3:

Het rapport van het Nibud stelt inderdaad dat door regelingen getrapt af te bouwen soms armoedevallen voorkomen kunnen worden. Tegelijkertijd wijst het Nibud erop dat een dergelijke constructie voor de uitvoering vaak ingewikkelder en voor inwoners niet altijd gemakkelijk te begrijpen is. Dit laatste kan leiden tot niet-gebruik, en juist bij een veelheid aan regelingen is het voorkómen van niet-gebruik van belang, aldus het Nibud.

We zetten, mede op advies van het Nibud, de Rekenkamer en op basis van de input die we hebben opgehaald in de stad, in op het vergroten van het gebruik van onze regelingen. Bereik is een speerpunt van het nieuwe armoedebeleid. Een complexe getrapte afbouw van regelingen past daarbij niet. In plaats van een getrapte afbouw hanteren wij gedifferentieerde inkomensgrenzen om armoedevallen zo veel mogelijk te voorkomen.

Vraag 4:

Is het college bereid om te onderzoeken of een stimuleringsfonds kan worden opgezet dat inwoners tijdelijk compenseert voor het verlies van toeslagen, zodat zij de stap naar (meer) werk wél kunnen maken?

DATUM

19 september 2025

Antwoord 4:

Compensatie voor het verlies van inkomen zou vallen onder inkomensondersteuning. Inkomensondersteuning is voorbehouden aan het Rijk. Bovendien wordt met een compensatie de armoedeval niet voorkomen, maar uitgesteld.

Vraag 5:

Ziet het college, mede gelet op de grote krapte op de arbeidsmarkt – bijvoorbeeld in de zorg en het onderwijs – dat een dergelijk fonds niet alleen sociale maar ook economische voordelen kan opleveren, doordat meer mensen aan het werk komen en/of meer uren gaan werken?

Antwoord 5:

Op basis van de Participatiewet bestaat al de mogelijkheid om vanuit de bijstand bij te verdienen. De gemeente Maastricht heeft, vooruitlopend op de nieuwe regelgeving in de Participatiewet in Balans, voor zowel bijverdienen tijdens de bijstand als voor schenkingen aanvullend beleid geformuleerd. Hierbij is het advies van het Rijk gevolgd, en is het maximale begunstigde beleid toegepast. Als de Participatiewet in Balans wordt aangenomen door de Eerste Kamer worden deze onderwerpen bij wet geregeld.

Vraag 6:

Kan het college aangeven welke mogelijkheden er bestaan binnen het gemeentelijk armoedebeleid of via samenwerking met regionale partners, om pilots of experimenten met een dergelijk stimuleringsfonds te starten?

Antwoord 6:

We delen uw zorg over de armoedeval. Wij zien op dit moment echter geen mogelijkheden om een dergelijk stimuleringsfonds op te richten. Vanuit het voorliggende beleidskader armoede en schulden willen we armoedevallen wel zo veel mogelijk voorkomen, bijvoorbeeld door het hanteren van gedifferentieerde inkomensgrenzen.

Vraag 7:

We zijn tevreden met de manier waarop het college informatie deelt rondom het plan met o.a. veel overzichtelijke tabellen. Kan het college een aanvullende was-woordt bijlage toevoegen waarin duidelijk staat wat daadwerkelijk nieuw of gewijzigd is per onderdeel van het beleid? Is er beleid komen te vervallen?

Antwoord 7:

Allereerst: dank voor het compliment!

Het nieuwe armoedebeleid bouwt voort op het huidige armoedebeleid 'De knoop ontwarren'. Over het algemeen geldt: we schrappen niet. Wél verbreden en reconstrueren we het beleid, via een uitwerking in vijf pijlers, en voegen we nieuwe activiteiten toe. De nieuwe activiteiten per pijler zijn opgenomen in een overzicht in het uitvoeringsplan (pagina 2).

Vraag 8:

De PvdA mist in het armoedebeleid de rol van de brugfunctionaris in het onderwijs die de schoolomgeving en het thuisleven verbindt. Hoe kijkt het college naar deze functie en kan de rol van de brugfunctionaris nog beter in het armoedebeleid verankerd worden?

DATUM
19 september 2025

Antwoord 8:

De brugfunctionaris heeft een grote rol in de uitvoering van het nieuwe armoedebeleid, in het kader van het bereiken van onze inwoners. De brugfunctionaris is daarom expliciet opgenomen in het uitvoeringsplan, onder de pijler bereik, onderdeel proactieve dienstverlening.

Vraag 9:

Op welke manier zijn de GAS-middelen (aankoop geldzorgen, armoede, en schulden) ingezet om kinderarmoede in Maastricht aan te pakken?

Antwoord 9:

Naar aanleiding van de motie vanuit de PvdA 'Inzetten gelden kinderen in armoede' van 12 november 2024 zijn de Rijksmiddelen voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden (GAS-middelen) structureel gekoppeld aan het nieuwe armoedebeleid, specifiek aan de ondersteuning van kinderen in armoede. Voor hun participatie en ontwikkeling wordt jaarlijks € 326.000 extra uitgetrokken. Dit geld gaat in hoofdzaak naar de verhoging van tegemoetkomingen op basis van de kindregelingen, zoals Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld. Daarnaast wordt het subsidiebudget voor armoedeorganisaties, zoals stichting Kindhulp, verruimd.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder WMO, Welzijn, Sociale Zaken en Gezondheid

Schriftelijke vragen